بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/427
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޢަބްދުލްޣަނީ / ދަފްތަރު ނަންބަރު 4060
- އިސްތިއުނާފުގައި ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ނޭޝަނަލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން (ދިވެހި ސަރުކާރު)
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން ހިފި އިދާރީ ފިޔަވަޅެއްގެ ދައުވާ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ނިންމި ތާރީޚް: 09 ރަޖަބު 1443
10 ފެބްރުއަރީ 2022

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

03 މުޙައްރަމް 1441

02 ސެޕްޓެމްބަރު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 2158/Cv-C/2018
- ނިންމި ތަން: ސިވިލް ކޯޓު
- ޤާޟީ: [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 10 މޭ 2018
- ނިމުނު ތާރީޚު: 27 ޖޫން 2019

- ފަނޑިޔާރުން ޙާޟިރުވެތިބި ޝަރީޢަތް: މި ޝަރީޢަތް ފަނޑިޔާރުން މަޝްވަރާކޮށް ފެއިސަލްކުރެއްވި ގޮތުގެ މަތިން ކަނޑައަޅާފައެވެ.

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު:

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 މައްސަލައިގައި އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޙުކުމަށް އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކަނޑައެޅުން ދަފްތަރު ނަންބަރު: 4060، އަބްދުއްރަހީމް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A048788)ގެ ވަކީލުން އެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ބަލާ މައްސަލައެކެވެ.

2. އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ނޭޝަނަލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން (ދިވެހި ދައުލަތް)އެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުގައި ކުރެވުނު ދައުވާ

3. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 މައްސަލައިގައި ބަލާއިރު އެ ދަޢުވާއަކީ، ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ނޭޝަނަލް ރަޖިސްޓްރޭޝަނުން ދަފްތަރު ނަންބަރު: 4060، އަބްދުއްރަހީމަށް ހަދާ ދީފައިވާ ނަންބަރު: A048788 ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގައި އަބްދުއްރަހީމްގެ އުފަން ތާރީޚު ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަޤީޤަތުގައި ތާރީޚު އުފަން ބައްޕަ އަބްދުއްރަހީމްގެ ތާރީޚަކީ މި 1957 ޖުލައި 03 ތާރީޚުކަމުގައިވާ ކާޑުގައިވާ ތާރީޚު އުފަން ސެޓްފިކެޓްގައިވާ ކައިވެނީގެ އަބްދުއްރަހީމްގެ ތާރީޚަކީ އުފަން ބައްޕަ އަބްދުއްރަހީމްގެ 03 ޖުލައި 1951 މި ތާރީޚު ކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ނޭޝަނަލް ރަޖިސްޓްރޭޝަނަށް އަމުރުކުރުމަށް ދިވެހި ދައުލަތުގެ މައްޗަށް އަބްދުއްރަހީމް ދައުވާކުރެއްވުން ފައިލުކޮށްފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުން އެ ދަޢުވާއަށް ބިނާކޮށް ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް

4- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ

"ދެންނެވި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި، ޤާނޫނާއި ޚިލާފުވާގޮތަށް ވެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ، ދަފްތަރު ނަންބަރު 4060 ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ނޭޝަނަލް ރަޖިސްޓްރޭޝަނުން ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ނަންބަރު: A048788 ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު (އައިޑީކާޑު) ގައި ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ އުފަންދުވަހަކީ ކަމުގައި ލިޔެވިފައިވާ 03 ޖުލައި 1957 ގެ ތާރީޚުގައި ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ ސަރުކާރު އުފަންދުވަހަކީ ނޫންކަން ހުރިހާ ގޮތަކުންވެސް ވިސްނައިލުމަށް ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާތީ ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކުރީމެވެ." މި ގޮތުގައި ޙުކުމްކޮށްފައިވާކަން އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފުސީލު އެނގެން އޮވެއެވެ.

އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާތައް

5- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 ގެ ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ދަފްތަރު ނަންބަރު 4060، ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ ވާރިސުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި، އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެ ނުކުތާތަކަކީ؛

-5.1 ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ އަނބިކަނބަލުން ހާޖަރާ ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ އަސްލު އުމުރު ނޫންކަމާއި، ޢަބްދުލްޤާދިރުގެ އުމުރަކީ 03 ޖުލައި 1951 ކަމުގައި ކަށަވަރުކުރެވިފައި އޮތް ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅިކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ވާރިސުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ އެ ހެކިތަކާއި ހެކިބަސް ބަލައިނުގަނެ، އެ ހެކިން ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަ ނުކުރެވުނު، އިތުރު ހެކި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ޝަރީޢަތުގައި ދޭންނުކަމާއި، ސިވިލް ކޯޓުން އެ މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އެއްވެސް އަދާލަތުގެ ބޭނުން ނުކޮށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ހައްގުތަށް ގެއްލިގެން ދިޔަ އަނިޔާ ހެދިފައިވާ ގޮތަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ އެވެ؛

5.2- އުފަންތާރީޚު ނުވަތަ އުމުރު ބަދަލުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރާނެގޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2016/03 ޢާއްމު ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ އެ ސިޓީއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާ ނުލައިކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

6- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ދަފްތަރު ނަންބަރު 4060، އަބްދުލްޣަނީގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާ ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

7- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/03 ޢާއްމު ސިޓީއަށް ބަލާއިރު، އުފަންތާރީޚު ނުވަތަ އުމުރު ބަދަލުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރާނެގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އެސިޓީން އުފަން [illegible] 5 ވަނަ [illegible]

ތާރީޚާ ބެހޭގޮތުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނީ ހުކުމްގެ ހުކުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެންކަމާއި، މިއީ މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އާންމުކޮށް ބަލަންޖެހޭ އުސޫލުކަމުގައެވެ.

8- ނަމަވެސް، އުފަން ތާރީޚު ބަދަލުކުރުމާ ގުޅޭ މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި، ޝަރުޢީ އަސާސް ނުވަތަ ދަލީލުތަކެއް ކާޑުގެ އުމުރު ދާދި ނުވަތަ މައިންބަފައިންގެ ދަރިފުޅުގެ އުމުރު ދާދި އިސްލާމްދީނުގެ ޝަރީޢަތުގައި ކަސްޓަމް ދިޔުމާއިގައި އެއް އުމުރު ކުރިން ކަމަށް ސަރުކާރުން ބެލެވިއްޖެނަމަ، ތިޔަ މައްސަލަތަކުގައި އުމުރު ބަހާނެ ގޮތެއް ނިންމާ ހުކުމްގެ ހުކުމުގެ ބަދަލުކުރުން ހަމަހަމަކުރުމާ ސަބަބުތަކެއް ބެލުމަށްވުރެ ހުކުމްގެ ހުކުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެން އަ ޢާއްމު ސަރުކާރު ބެލުން ތަކުރާރުކުރެވެއެވެ.

9- ހިމާރު ޝަރީޢަތުގައި 2158/Cv-C/2018 ނަންބަރު ކޯޓުގެ ސިވިލް ހުށަހެޅުއްވި އިސްތިއުނާފުން މައްސަލައަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ނަސްލުގެ ތަރިކައިން މަރުވެފައިވާ ނަންބަރު 4060، އަބްދުއްރަޙްމާން ހަމީދުވާ ނަންބަރު: A048788 ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގައި އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ އުފަން ތާރީޚް ކާޑުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚް ކާޑުގައިވާ 03 ޖޫން 1957 ގެ ބަދަލުގައި އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ބައްޕަ އުފަން ތާރީޚާއި ނަންބަރުގައި އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ބައްޕަ އުފަން ތާރީޚަކީ އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ކައިވެނީގެ ސެޓްފިކެޓުގައިވާ އުފަން ތާރީޚް ކާޑުގައިވާ 03 ޖޫން 1951 ގެ ތާރީޚް ކާޑުގައި ކަނޑައަޅައި އުފަން ތާރީޚް ސެޓްފިކެޓުގައި ކަނޑައަޅަން އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްކަން އެނގެން އޮތެވެ.

10- ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 (ހުއްދަކުރާ ޤާނޫނު) ގެ 05 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާގޮތަށް އުފަންތާރީޚު އަންގައިދޭ ކަރުދާސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ޤާއިމު ވީމާ މަރުވެފައިވާ، އުފަންތާރީޚުގެ ރަޖިސްޓަރީ އުފަންތާރީޚުގެ ސެޓްފިކެޓް ކުރުމުގެ ކާޑުކަން އަންގައިދޭ (އައިޑީ) ކާޑާއި ޕާސްޕޯޓުގައި

ދިވެހިރާއްޖެއެވެ.

11- [illegible] ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާއާއި [illegible] 1957 [illegible] 20 ޖަނަވަރީ 2011 [illegible] 1957 [illegible] "[illegible]" [illegible] ފެނެއެވެ.

12- [illegible] ފެނެއެވެ.

13- [illegible] 03 ޖުލައި 1957 [illegible] 03 ޖުލައި 1951 [illegible]

[illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި[11] [illegible] A048788 [illegible] 03 [illegible] 1957 [illegible]

14- [illegible] 7/92 ([illegible]) ގެ 12 ވަނަ [illegible]

---

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

ކުރަންފެށުމަށްފަހު އެ ބާރީގެ ބަދަލުކުރެވޭނެ އެ ސަރަޙައްދުގެ ބިމުގެ އޮނަރ ބާރީގެ ހަނދާނާ ނަން ބާރީގެ ބަދަލުވާ ވާހަކައާއި ހަނދާނީ ބާރީގެ ބަދަލުވާ ބާރީގެ ހަދައިގެން ސަރުކާރުން ޗާޓުކޮށްފައި އޮތުމުގެ ސަބަބުން ދިރުމުގެ އަދާހަކަ އެކަނި ޢާއިލާ އަބްދުލްވަހީދު، އަބްދުލްވަހީދުގެ އުފަންތާރީޚުގައި 03 ޖުލައި 1957 ވިލާތުގެ ނަން ކަމުގައި ބެލެވެން ހަދަހަދާ ހަރަކާތް އަބްދުލްވަހީދުގެ ވާރިސުން ހަދައިގެން ނެތްކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

ފަސްވަނަ މުއައްސަސާ ނިޒާމުގެ ބައްޔަތު:

ވާޤިޢާ:

15- ޢިސްތިޢުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގައި ދަޢުވާ ނަންބަރު 4060 އަބްދުލްވަހީދު ދަރު ކާޒީގައި ދަޢުވާ ކުރި، އޮންނަ ރަސްމީކޮށް ވެސް އަބްދުލްވަހީދުގެ އުފަން ދުވަހަކީ ރަސްމީ ކާޑު (އައިޑީކާޑު) ގައި 06 (ހައެއް) އަހަރު ހަމަވެފައިނުވާ އުމުރުން، އަބްދުލްވަހީދުގެ އުފަންތާރީޚު ބަދަލުކުރެވިފައެވެ. އަބްދުލްވަހީދުގެ ރަސްމީ ކާޑުގައިވާ ނަންބަރު: A048788 އައިޑީކާޑު ގައި އަބްދުލްވަހީދުގެ އުފަންތާރީޚުގެ ގޮތުގައި ލިޔެފައި އޮތީ، 03 ޖުލައި 1957 އެވެ. އަބްދުލްވަހީދު ބުނާ ގޮތުން އޭނާގެ އުފަން ތާރީޚަކަށްވާނީ، 03 ޖުލައި 1951 އެވެ. ސަފުހާ ކަތުރެކްސް، އަބްދުލްވަހީދުގެ 03 (ތިނެއް) ވަނަ ކައިވެނީގެ ދަރިން، ފިރިހެން ކުދިން، ޖަސްޓިސް، ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ރަސްމީކާޑު ނަންބަރު: 975/77 (19 ޑިސެމްބަރު 1977) ގެ ބިމުގެ ސަރަޙައްދުގައި އަބްދުލްވަހީދު އުފަން ތާރީޚުގައި 26 (ސާޅީސް) އަހަރުވަނަ ދައުރުގައި ކޮށްފައެވެ.

16- އަބްދުލްވަހީދުގެ ދަރިކަލުން ތާރީޚުގައިވާ ހަދިޔާކުރެވިފައި، ފިރިހެނުގެ އަބްދުއްރަޙީމް ޒާހިރުވި ހަދިޔާކުރެވިފައި، ފިރިހެނުގެ އަބްދުއްލާހް ޒާހިރުވި ރަސްމީކާޑު އައިޑީކާޑުން ބަލާއިރު، އަބްދުއްރަޙީމް ޒާހިރުގެ ނަންބަރު:A119778 އައިޑީކާޑު ގައި އުފަންތާރީޚުގެ ގޮތުގައި އޮތީ، 19 މާރިޗު 1952 އެވެ. އަބްދުއްލާހް ޒާހިރުގެ ނަންބަރު:A138486 އައިޑީކާޑުގައި އުފަންތާރީޚުގެ ގޮތުގައި އޮތީ، 07 އޮގަސްޓު 1953 އެވެ.

[illegible] [illegible] ކުރުން:

-17 [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު: A048788 އައިޑީކާޑް ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 (ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ (best evidence rule) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު:2014/SC-A/03 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[2]

-18 [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]:

-19 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[2] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [2014]03 [illegible]

ކުރިން [illegible] ދައްކައެވެ. މިއީ [illegible] ހިނގާ ގޮތެއް ނޫނެވެ. [illegible]

[illegible] އުފަންތާރީޚް [illegible]

ސާބިތެއް ނުވެއެވެ. ސަބަބަކީ، [illegible] އުފަންތާރީޚް [illegible]

[illegible]

[illegible] އުފަންތާރީޚް [illegible]

[illegible] އުފަންތާރީޚް [illegible]

20- [illegible]

[illegible]

[illegible] ސަބަބަކީ، [illegible]

[illegible] އުފަންތާރީޚް [illegible]

[illegible]؟ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] އުފަންތާރީޚް [illegible]

[illegible]

21- [illegible] 26 ([illegible]) [illegible]

[illegible]؟ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ސެޓް ވިލެޖަކީ، އޭގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތުގެ ބަހައްޓަކުރާގެ މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ބަރަދަން ދޫކުރުން މައުލޫމާތު ތަކެއް ކަމަށް އަދަދުން ދޫކުރެވޭ. ސަރަޙައްދު، މަސްކަތްތައް ސަރުކާރުގެ ޕްރޮޑަކްޝަން ފަރުމާ، އެކުލަވާލައިން ފަރާތެއްގެ އަދި މުއައްސަސާތަކުން، އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު މުޢާމަލާތްތަކެއް ނުކުރާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދޭ ފުރުޞަތު ހުރިކަމެވެ.

22- ކަނޑައެޅުން ހުރިހައި ފަރާތެއް، ވަކިވަކި މައްސަލަތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ކަމުގެ ސާބިތު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތެއްގައި ހުރިހާ ކޯޓުގެ އިދާރާ ހުށަހަޅާ ވަކި ކޯޓުގެ ސެޓް ވިލެޖާއި ގުޅޭގޮތުން ބައިވެރި އުސޫލަކުން ދިއްކޮޅުވެ. އެކަމު އެހެން ފާހަގަކުރެވޭ ބަޔާން ކުރުމަށް ބާރު ނުލިބޭ ކަމަށް ޤަރާރުކޮށްފައެވެ.

23- އަމެރިކާގެ ހުކުމުތަކުގެ ކޯޓުގެ ސެޓް ވިލެޖް ބާރާއި، އެ ސެޓް ވިލެޖްގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތުގެ ބަހައްޓަކުރުގެ ސަމާލު އަދި މައުލޫމާތު ހުރިކަން ހުކުމެއްގައި އެބަ ވިސްނުންތަކަށް ބަލާފައިވާ ފެނިގެން އެބަހުރެއެވެ. މިގޮތުން، ހަދިސާތަކަކީ ޑިސެމްބަރ 21 އޮން 1989 ގައި ވިޒާރަތު "ޑޭ ޑީ ވިލެޖް ރިޕަބްލިކް" ގެ ދުވަހަށް އަމެރިކާގެ ނަން ބޮޑުކުރުމުގައި "ބޮޑުގެ ނަން" އަދި "ކާފަގެ ނަން (ބޮޑުފަދަ ރަށުގެ)" މިހެން އޮތް ގޮތުގައި "ނަން" ކަމަށް ވިދާ ސަރުކާރުގައި އެބަ އޮތެވެ. ހަމައެހެންމެ، 24 އޭޕްރީލް 1985 ގައި އަމެރިކާގެ ވިލެޖްތަކުގެ ތެރެ އެކިއަށް އަދި ހުކުމެއްގައި "ދިފާޢުގެ ޤާނޫނުގެ އަސާސީ ހަމަތަކަށް ބިނާކުރާ މަޢުލޫމާތުތަށް" ގައި "ބޮޑުގެ ނަން" މިހެން އޮތް ކަމަށް ހިމެނޭ "ނަން" މިހެން ވިދާ އުފެދިގެން އަމެރިކާގެ ސަރުކާރުގައި އެބަ އޮތެވެ. މިއާމެދުގައި، އަމެރިކާގެ ހުކުމެއް ނަންބަރު:975/77 "ކޯޓުގެ ސެޓް ވިލެޖް" ގައި "ފުރިހަމަކަން (ވަކިވާއިރު)" މިވާގައި ވިދާ ފަދަ "އަމެރިކާގެ ޙުކޫމަތު" އެވެ. އަދި "ބޮޑުގެ ފުރިހަމަކަން" މިވާގައި ވިދާ ފަދަ، "ނިޔަވަނީ ޙުކޫމަތުގެ" މިހެންނެވެ. ވީމާ، މިއީ މިހެންނެއް ވިސްނާކަމުގެ މައްސަލަ ބަރަދަހުރި، ކަނޑައެޅޭ އެކިއުފެދުމުގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތުގެ ބަހައްޓަކުރާ ނަފުސާނީ މައުލޫމާތުގެ

ޚާއްޞަކޮށްދޭށެވެ. ވީމާ، އަޕީލްކުރައްވާ ހުށަހެޅި ކޯޓުގެ ސަބްޖެކްޓް ޖުޑީޝަލް ބޯޑު "26" އަހަރު އެއް އަޕީލްކުރައްވާގެ އުމުރު އަހަރު ފުރިހަމަވުމަށް ބަލާފައިވާ ބޭސް ސަރުކާރުގެ ދަށުން ނުވެއެވެ.

24- ބައްޔިތުންނަށް ސަރަހައްދުން އެހެނިހެން، އަޕީލްކުރައްވާއި އަޕީލްކުރައްވާ ހުށަހެޅި އެއާރުގެ ދެކޮޅަށް ކަމަށް، އަޕީލްކުރައްވާގެ ދުސްތޫރީ ޙައްޤު ދުސްތޫރުން ހަރަކާތްތެރިވާ އަޑިއަހާ ޝަރީޢަތުގައި އިޖުރާއާތު ޝަރީޢަތް ހިނގި ގޮތުން، އަޕީލްކުރައްވާ އަރުވަން އެދޭ ދެ ކާއްކާ ޝަރީޢަތުގެ ގޮތުން ކުރި ކަމަށް ދަލީލު ކަމާއި އަޕީލްކުރައްވާ ޝަރީޢަތުގެ ގޮތުން އެދޭ ދެ ކާއްކާއިދިވެހި ހަމަކުރެވިފައި ދަލީލުތަކާއި އެއްގޮތަށް ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް އަޕީލްކުރައްވާ އެދޭ ދެ ކާއްކާއަށް ވީނަ އިޖުރާއާތުގެ ގޮތުން ދުސްތޫރީ ޙައްޤުތަކާއި އެއްގޮތަށް ޝަރީޢަތުގެ ބަޔާންކުރުމުގައި ޖާގަ އެއްވެސް އިޖުރާއާތުގެ ނުވަތަ އެހެން އިޖުރާއާތް ބޭނުން އަހަރެއް އަޕީލްކުރައްވާއަށް ހުރި ހުށަހަޅައިދޭން ސަލާމަތް ސާބިތު ކުރުމެއް ނުފެނެއެވެ. ވީމާ، ދިވެހިސަރުކާރުގައި، އަޕީލްކުރައްވާގެ އަދިކާއްކަ އިޖުރާއާތު ބަޔާންކުރުން ސަލާމަތުން އެއްގޮތަށް ފާހަގަ ކުރައްވާ ނުކުރެވުނު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ސަބަބެއް ނެތެވެ.

ޙުކުމް:

ފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށް އެއްގޮތަށް މަތިން ހުކުމްކުރެއްވި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2158/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ދަފްތަރު ނަންބަރު 4060 / އަޕީލްކުރައްވާ ހުށަހެޅި ނަންބަރާއި ގުޅޭ ނިންމުން، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރެއްވި ހުކުމްކުރެއްވި ބަދަލު ގެނައުމަށް ސަބަބެއް ނެތި

ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މިމައްސަލާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

މިމައްސަލާ ބަލައި ނިންމެވީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް